

5. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_021

6. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2402-14/page2>

7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/269>

Юлія Гаман,
студентка 7 курсу
гуманітарно-економічного факультету
наук. керівник: ст. викл. **О. С. Авдєєва**

ВПЛИВ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОСТІ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ НА СИСТЕМУ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.

Сучасна Україна перебуває в стані постійних реформ в різних сферах і освіта не є виключенням. Задля більшої результативності всіх трансформацій в цій галузі необхідне детальне вивчення історичного підґрунтя реформації системи освіти. Проведення змін необхідно робити відштовхуючись від потреб та особливостей суспільства, так в другій половині ХІХ ст.. звертали увагу на багатонаціональність населення і з повагою ставились до потреби навчання іншими мовами та залежно від віровчення. Тож, ми пропонуємо аналіз стану освіти на півдні України в умовах багатонаціональності населення півдня України другої половини ХІХ ст..

Дана тема розглядається такими науковцями: Г. Єрмак, О. Величко, Л. Циганенко, О. Тухватуліна. Їх праці розкривають розвиток, та систему освітніх закладів для іншомовного населення. Метою дослідження є надання загального аналізу освітніх закладів для іноземного населення та їх вплив на загальну систему освіти півдня України. Методами дослідження є аналіз, синтез, узагальнення.

У зв'язку із великою строкатістю населення на півдні України виокремились, так звані, колоніальні навчальні заклади. Вони створювались на території іноземних поселень і від початку свого існування не належали до Міністерства народної освіти і мали свою певну структуру. І лише 2 травня 1881 р. було прийнято наказ про передання сільських шкіл і центральних училищ з колишніх німецьких і болгарських колоній, а також шкіл з колоній євреїв у Катеринославській, Херсонській та Таврійській губерніях з відомства Державного майна до Міністерства народної освіти [1, с. 30].

Колоніальні навчальні заклади поділялись на: центральні училища, церковно-приходські та єврейські колоніальні училища. Центральні училища створювались з метою розповсюдження корисних знань, особливо російської мови між іноземцями і вони також готували вчителів для інших училищ. Церковно-приходські мали на меті підготовку дітей до конформації, навчання рідній мові. Учителями тут були кистери – помічники пастора, головним їх

завданням було викладання Закону Божого. Єврейські колоніальні училища найбільше серед цих трьох видів начальних закладів відповідали назві «початкові народні училища» [1, с. 36].

Найвищим рівнем освіченості на півдні України відзначалися німці, склад яких був репрезентований трьома групами – римо-католиками, лютеранами та менонітами. Німці, чехи та естонці незалежно від свого економічного положення, при поселенні на новому місці, перш за все турбувались про створення молитовних будинків та училищ. Народна освіта в німецьких колоніях існувала ізольовано та була представлена двома типами учбових закладів: сільськими (церковними) школами та вищими (центральними) училищами.

Для навчання нехристиянського населення Таврійської губернії на 1889 р. в поселеннях існувало 272 школи, а саме: 261 для татарського населення та 11 шкіл для євреїв. [2, с. 159]. У татар великий відсоток населення проходить через школи, або Макбете, зведені при мечетях. Навчання в них обмежувалось лише запам'ятовуванням молитов, вивчення азбуки та вмінням прочитати декілька слів та написати своє ім'я.

Довгий час євреї мали власну систему освіти. Спочатку існували початкові школи – хедери, талмуд-тори – це були школи молитовної освіти і вищі талмудські школи – ієшиви. Рівень писемності серед єврейського населення був доволі високим: у містах – 59,% серед чоловіків та серед жінок – 34,6%, на селі – 54,1% та 26,3%. [3, с. 106].

Таким чином, на півдні України в середині XIX ст. існувала досить розгалужена система освіти, маючи свої специфічні особливості через велику строкатість населення, що сприяло специфічному розвитку закладів освіти. Так, можна сказати, що полікультурність населення мала дуже великий вплив на розбудову системи освіти півдня України другої половини XIX ст.. та сприяла покращенню грамотності не тільки серед іноземного, але й серед місцевого населення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ніточко І. І. Освіта. Документи. Факти. Спогади. Березівський район / І. І. Ніточко. – Одеса: «Астропринт». – 2009. – 615 с.
2. Памятная книга Таврической губернии, составленная Статистическим бюро Таврического губернского земства / под ред. К. А. Вернера. – Симферополь, 1889.- 691 с.
3. Тухватуліна О. С. Релігійне життя єврейських колоній Північного Приазов'я (XIX – початок XX ст.) / О. С. Тухватуліна // Наукові праці: Науково-методичний журнал. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – Вип. 142. – Т. 154. – С. 102-107.